

תוכן הענינים

חלק ראשון

I. ימי קדם .

- פרק א ראשית תולדות הסלאווים ומספר גוייהם למשפחותיהם לגבולותיהם .
פרק ב הסלאווים הרוססים , ארץ אחוזתם , תכונותיהם ומשלח ידם , אמונתם , חניהם , מנהגיהם ולשונם .
פרק ג שכני הסלאווים הרוססים : הפינים , הליטאים , הפעטשענעגים , הבאָלנארים והכוזרים , על דבר היהודים .

בית רוריק .

II. ימי ממשלת הנשיאים הראשונים .

- פרק ד הנשיאים הקרואים למלך : רוריק ושני אחיו (879—912), אָלענ (912—879) .
פרק ה איגָאר (912—945) , אָלנא (945—945) .
פרק ו סוויאַטאָסלאוו (945—972) ובניו אחריו .
פרק ז וולאדימיר סוויאַטאָסלאוויטש (980—1015) הוא וכל עמו עוברים בברית החדשה .
פרק ח בני וולאדימיר , סוויאַטאָפּאָלק הקיני ואחריתו הרעה .
פרק ט יארָסלאוו הראשון (1015—1054) .

III. ימי מחלקות הארץ .

- פרק י בני יארַסלאוו הראשון ודברי ריבותיהם , איזיאסלאוו הראשון (1054—1078) , ווסעוואלאד הראשון (1078—1093) .
פרק יא נכדי יארַסלאוו הראשון , סוויאַטאָפּאָלק השני (1093—1113) , וולאדימיר מאָנאָמאך (1113—1125) .
פרק יב ימי ממשלת המאָנאָמאָכיוויטשים והאלנאווויטשים אויביהם , עד בוא אנדרעיי יוריעוויטש באָגאָליובסקי בשערי קיעוו וילכרנה (1125—1169) .
פרק יג מדינת סוזדאל ; מימי משול אנדרעיי באָגאָליובסקי , עד אשר פשעו המאמארים על הארץ (1169—1224) .
פרק יד מדינות משערגניגאוו וסיעווערסק , מוראם וריאזאן , פאָלצק , סמאָד לענסק , וואָלין ונאליציא .
פרק טו נאָונוגאָרָד הגדולה ופרשת שלטון העם בקרבה , עדת אבירי ליוואָניא .

IV. ימי על המאנאגאליים .

- פרק טז עלות המאמארים על הארץ , מלחמת קאלקא (1224) , הריסת קיעוו (1240) .

61-31016-6

118

פרק יז הליכות חיי המאטארים; מחנה הזהב, דרכי ממשלתה ועול סבלה; החאנים הגדולים ומפעלותיהם.

פרק יח גורל רוסיא לפאת צפונה מזרחה (1243—1328) יארפאלאו ווסעוואלפא-דאוויטש ואלכסנדר נעווסקי בנו, אחי אלכסנדר ובניו אחריו.

פרק יט גורל רוסיא לפאת דרומה מערבה (1238—1340) דניאל ראמאנאוויטש ובניו אחריו.

פרק כ השקפה כללית • 1) גבולות הארץ, 2) מוצאי דבר קריאת הנשיאים, 3) משפט הנשיאים את העם, 4) גדודי הנשיאים, 5) מרבית עם הארץ ויושבי הכפרים, 6) העבדים ושכירי יום, 7) החקים והמשפטים, 8) ארחות המסחר, 9) מלאכת מחשבת, 10) הדת ומלהמתה את עבודת האילים, 11) הנזירות והפרישות, 12) על אדות הנשים.

פרק כא מצב ההשכלה וחכמת סופרים בימי הנשיאים הראשונים ומחלקות הארץ, שירי גבורים, שירי דברי הימים, שירי הליכות החיים, ספורי בדים, שירי אמונה ודת, משלי העם, תכונת הספרות שבכתב, ספר מלחמות איגאר, ספר המצוה לוולאדימיר מאנאמאך, ספר הבקשה לדניאל האסיר, ספרי הזכרונות, ספורי הקורות בארץ המליצה, המאפסים, עולי רגלים, ספרות האמונה.

פרק כב דברי ימי פולין משנים קדמוניות מימי מלכות הפיאסטים עד ימי מלכות האינעללאנים 1377, הגדות מגי קדם, מיעטשיסלאוו הראשון ובאלעד סלאוו הגבור, מיעטשיסלאוו השני, קאזימיר המחדש ובאלעסלאוו השני, וולאדיסלאוו הראשון ובניו, באלעסלאוו השלישי, וולאדיסלאוו השני ובאלעסלאוו הרביעי, קאזימיר הצדיק ולעשעק הלכן, באלעסלאוו החמישי ולעשעק השחור, וולאדיסלאוו הרביעי לאקיעטעק (הגמר), הליכות העם לכפלותיהם, קאזימיר הגדול ולודוויג ד' אנזשו.

פרק כג היהודים במדינות פולין בימי מלכי בית-פיאסט, הימים הראשונים ימי מחלקות הארץ, באלעסלאוו החסיד נשיא קאליש, וולאדיסלאוו לאקיעטעק, קאזימיר הגדול, ספר הזכויות, חקי קאזימיר האחרונים, אסתר אהובתו, לודוויג ד' אנזשו.

פרק כד דברי ימי ליטא משנות קדם עד אשר חברה אל ממלכת פולין תחת יד נשיאה יאנעללא או יאנאילא (1386), גויי ליטא ואויביהם האשכנזים, עצבי הליטאים והליכות ביתם, מינדאווג ובנו וואישעלג, געדימין משנת 1317 עד 1340, אלגערר משנת 1345 עד 1377 ויאנעללא בנו קמן.

פרק כה פולין וליטא בימי מלכי בית יאנעללא עד מלך סיגזמונד הראשון, יאנעללא נשיא ליטא ומלך פולין, וויטאווס נשיא ליטא, סוידריגעללא וסיגזמונד נשיא ליטא, וולאדיסלאוו השלישי מלך פולין וקאזימיר הרביעי נשיא ליטא ומלך פולין, מצב היהודים בעת ההוא, בני קאזימיר היאנעללאני.

V. ימי התחזק נשיאי מאסקווא .

פרק כז עת הוסר מאסקווא , ראשית גדולתה ושתי מלחמותיה עם טווער שכנתה , ראשית מאסקווא , המלחמה הראשונה עם טווער , יאהאן הראשון קאליטא , המלחמה השנית עם טווער , בני קאליטא .

פרק כח הנשיא הגדול רמיטרי יאהאנאוויטש דאנסקאי , ומלחמתו עם הטאטארים ועם מאמאיי חאנם על שדה קוליקאווא (1380) .

פרק כט נשיאי מאסקווא הגדולים , וואסילי דמיטריעוויטש הראשון , וואסילי וואסיליטש השני העזר .

פרק ל סבות התחזק מאסקווא , ערי החפש והדרור , שתי מבלכות הטאטארים , והקאזאקים שומרי הגבולות , תשע הסבות הראשונות להחנשא מאסקווא , נאיונגארד רבתי , עדת פסקאוו , ממלכת קאזאן , ממלכת קרים , הקאזאקים למפלגותיהם .

VI. ימי כלות מחלקות הארץ .

והחל שלטון מלך יחיד במאסקווא .

פרק לא ימי מלכות הנשיא הגדול יאהאן השלישי וואסיליטש (1462—1505) תכונת יאהאן ועוזו כמשלתו , שבר גאון נאיונגארד , הכבש וויאטקא , טווער , ויתר המדינות , העלות על מחנה הזהב והכנע קאזאן , המלחמות עם ליטא , כלולת יאהאן עם סאפיע פעלעאלאג ותוצאותיה , קחת דברים עם אירופא , המתייהדים ושאר עניני כנסת הדת , ספר המשפטים ועניני הצבא , ריבות משפחה ומות יאהאן .

פרק לב ימי מלכות וואסילי השלישי יאהאנאוויטש וקץ לימי מחלקות הארץ , שבר גאון פסקאוו , קץ ליתר המחלקות , המלחמות עם ליטא , המלחמות עם קרים ועל דבר קאזאן , תכונת המשלה פנימה .

VII. ימי הרנו והתרחב גבולות הארץ .

פרק לג ימי מלכות יאהאן הרביעי וואסיליטש הנורא , ממשלת הנשיאה הגדולה הילני , ממשלת הבאראים , חנוך יאהאן בנעוריו וראשית ספעלותיו , יאהאן יקרא בשם הכבוד "צאר" ויקח לו אשה , השרפות במאסקווא : סילוועסטער ואדאשעוו , הכבש קאזאן , הכבש אסטראכאן , המלחמה עם שוועציה וליוואניא , העמים שעל יד קאווקאז וממלכת קרים , התגלע הריב בין יאהאן ובין יועציו : סילוועסטער ואדאשעוו , הנשיא קודבסקי יעזוב את רוסיא , השופטים אנשי הסגולה , המלחמה עם ליוואניא ועם פולין , המלחמות עם קרים וטורציה , המלחמה הקשה עם באטארי ועם שוועציה , קחת דברים עם אנגליא , בני בית סטראנאנאוו ויערמאק , מות המלך .

פרק לד פעלי יאהאן הרביעי הנורא בפנים ארץ מולדתו , ע"ד ההתייחסות וחיל

הצבא, החקים ע"ד יושבי הערים והכפרים, עניני כנסת הרת, ספר המשפטים החדש, חכמת סופרים ומלאכת הדפוס, תכונת נפש יאָהאן ומשפטי פיו, על דבר היהודים.

פרק לה ימי מלכות פֿעאַראר איוואנאָוויטש ושלטון נאָרונאָו, הריבות והמהומות ומזמות נאָרונאָו, עניני פולין, המלחמה עם שוועציה, עניני אויסמריא ואנגליא, קרים, טורציה, פרס, נרוויא וסיביר, הצמר האכרים לארמת אדוניהם, הקסר משרת כהנת פאטריארך ברוסיה, נורל בת אחי איוואן הרביע, מות דמיטרי איוואנאָוויטש באונליטש.

VIII. ימי המהומה והמבוכה.

פרק לו ימי מלכות בארים נאָרונאָו, בארים נאָרונאָו נבחר למלך, דברי בארים עם מלכי אירופא ואויא, קץ למלחמת סיביר, פקודי בארים על אדות האכרים וההשכלה, ראשית המהומות, המלשינים והענושים, הרעב והשודדים, האותות והמופתים, דמיטרי הכוזב באוקריינא, אצילי פולין בעוזריו, תחבולות נאָרונאָו לנגד הכוזב, מלחמותיו עם הכוזב, מותו וכליון משפחתו אחריו.

פרק לז ימי מלכות דמיטרי הכוזב הראשון ואחריתו הרעה, דמיטרי מלך חנון וסלח, מפעליו ומערכי לבבו, קשר שוויסקי ומות הכוזב.

פרק לח ימי מלכות וואסילי איוואנאָוויטש, שוויסקי ומלחמותיו את שאר הכוזבים, שוויסקי נבחר למלך וסבות למהומות חדשות, מדינות הנגב מהפצרים בשם דמיטרי, מלחמות שוויסקי עם באלאמינקאָו, הכוזב השני בכפר טושינא, הכוזב עושה חיל במדינות הצפון, העם במדינות הצפון כתקוממים לו, כאַסקווא וטושינא, עזרת השוועדים, מצור סמאָלענסק ושרפת טושינא, כבוד סקאָפין ומותו פתאם, חיל שוויסקי נגפים ואותו יורידו מכסאו.

פרק לט בין מלך למלך, תבוסת כמלכת מאַסקווא, שבעת העם לוולאדיסלאו, קשר העם על הפולאנים ושרפת כאַסקווא, מות ליאפונאו ותבוסת הארץ, פעלי בית הנזירים טראאצא, פעלי מינין ופאזשארסקי ותשועת כאַסקווא, האספה הגדולה בחרה למלך את מיכאיל ראמאנאָו.

חלק שני

IX. ימי שוב הממלכה לאיתנה.

פרק מ ימי מלכות מיכאיל פֿעאַראַראָוויטש, המלך הראשון לבית ראמאנאָו, המלחמות בפנים הארץ, המלחמה עם שוועציה וברית השלום, המלחמה עם פולין וברית מנוחה, המלחמה השנית על אדות סמאָלענסק, מבצר אוֹאָו וסיביר, דברי רוסיה עם אויא ואירופא, הפאטריארך אבי המלך ועוזרו, תקוני שניאות ספרי העבודה, ההשכלה והיהודים.

פרק מא מצב רוסיא המערבית במאת שש העשרה ובחצי מאת שבע העשרה בהיותה לנחלה למלכות פולין וליטא, פעלת השכלת פולין על רוסיא המערבית, אהדות פולין וליטא על פי אספת לובלין, פעלי היעוואימים וחברות הפראוואס-איוים, אהדות הרתות, האספה בבריסק וצרות הרוסים, האקאדעמיה בקיעוו, אצילי רוסיא המערבית ומצב האברים, קאזאקי רוסיא הקטנה.

פרק מב ימי מלכות אלעקסעי מיכאילאָוויטש, מאראזאוו והשערוריות, ספר החקים והמשפטים, הפרעות בכלכלת המדינה, ניקאן וברק הדת, קשר ראזין.

פרק מג מרדות רוסיא הקטנה במלכות פולין ע"י חמלניצקי, ובואה לחסות בצל רוסיא הגדולה, לפני המרד הגדול, המרד הגדול, החסות בצל מלכי מאסקווא, המלחמות עם פולין ושוועציה.

פרק מד הרעות והתלאות אשר מצאו את היהודים באוקריינא, פולין וליטא בראשית מאת שבע העשרה (גורת ת"ח ות"ט), מצב היהודים עד שנת ת"ח, ראשית ימי ההרג בשנת ת"ח, החלל הגדול (כ' סיון), שנת ת"ט, ועד הרבנים בשנת ת"י ותקון תענית כ' סיון, שנת תמ"ז ותמ"ז, נדחי פולין.

פרק מה ההשכלה ואנשי השם בימי אלעקסעי מיכאילאָוויטש, חכמי קיעוו במאָסקווא, שמעון הפאלאצקי, ארדין נאשטשאקין, מאטוועוו, היהודים. **פרק מו** ימי מלכות פאראר אלעקסעי וויטש, המלך והקרובים אליו, על דבר רוסיא הקטנה, נפלו המדרגות וגלה כבוד המתיחסים, האקאדעמיה במאָסקווא.

פרק מז ימי ממשלת סאָפֿיא אלעקסעי וויטש בשם שני אחיה המלכים, איוואן ופעטר, בחירת פעטר למלך וקשר הרובים, פרץ הראסקאָלניקים וגורל חאוואנסקי, מפעלות סאָפֿיא בפנים הממלכה, שלום עולם עם פולין ומסע קרים.

פרק מח הליכות ממלכת מאסקווא עד ימי מלכות פעטר הגדול, במרם נעשו בה התקונים החדשים, מאסקווא ושכנותיה ממזרח וממערב, תופשי הממשלה, מפלגות העם, אנשי הצבא, ארחות המשפט והכנסות הממשלה, דרכי המסחר וצאצאי הארץ, בני הגבר, מאסקווא הבירה בשנים קדמוניות.

פרק מט כנסת הדת וכהניה, חכמה סופרים במאת שבע העשרה, הכהנים, הנזירים ואדמותיהם, השכלתם ושרידי אמוני עבודת האלילים, תכונת הספרות במאת י"ז, קאָטאָשיחין, קריזשאניטש, דמיטרי ראסטאור-סקי, שאר הסופרים.

פרק נ הליכות היי העם דרכיהם ומנהגיהם בימי ממלכת מאסקווא, פתח דבר, בתים לשבת, הבאָיאריין בקומו ובלבשו את בגדיו, בצאתו

מביתו ובבואו החצרה, ארוחת הצהרים והשעשועים, המשתות, אמוני שוא ומנהגי תפל, מצב הנשים בימי ממלכת מאסקווא, סוף דבר.

X. ימי התקונים והתחדש רוסיא.

פרק נא ימי נעורי פעטר הגדול וקץ לממשלת סאפיא אחותו.
פרק נב מפעלות פעטר מימי מפלת סאפיא עד נסעו חוץ לארץ, פעטר שעח אל שעשועיו, מסעי יס־הלכן, מסעי יס־אזאוו, חברות בוני האניות, המלאכות הגדולה, קשר ציקלער וסאקאוויין.

פרק נג מסעי פעטר באירופא וכפעליו בשובו לארצו עד ימי מלחמתו עם שוועיצא, הלא היא "מלחמת הצפון", אלה מסעי פעטר, שיבת פעטר ממסעיו, קשר הרובים, פעטר יכרית כל פועלי און, תעד השכירה, חליפות שמלות וראש השנה.

פרק נד מלחמת הצפון הגדולה בין פעטר הגדול ובין קארל שנים העשר, ראשית הַיֶּסֶר פעטרבורג, פעטר מבקש שלום טורצא ולושט עינו על יס־הבאלטי, מצב שוועיצא, פאטקול צוררה, קארל שנים העשר ותבוסת הרוססים על יד נארווא, הרוסים עושים חיל בליוואניא, פעטרבורג בימי הַיֶּסֶר, הקשר והשערוריות באסטראכאן ועל הדאן, כפעלות קארל בפולין ובזאקסאניא, קארל עובר ברוסיא אל אוקריינא, ומאזעפא הבונד, מפלת השוועדים על יד פאלטאווא, פרי נצחון פאלטאווא.

פרק נה מלחמת טורצא, מלחמת הצפון שנית, מלחמת פרס, מעללי קארל ברערבענד, מלחמת טורצא ושלום פרוט, שיבת קארל אל ארצו, פעטר נפרד מבעלי בריתו ונוסע צרפתה, מות קארל ואחרית מלחמת הצפון, מלחמת פרס ומות פעטר הגדול.

פרק נו פעלי פעטר הגדול בפנים הארץ ופרשת תקוניו, כנסת הדת, הנדחים וחכמי הבהנים, חקים ומשפטים וסדר המעלות, אפני הנהגת המדינה, הצבא, בית האוצר ופקודת השוטרים, הרשת המעשה והמסחר, ההשכלה, ארחות החיים, המדות והמנהגים בימי פעטר הגדול.

פרק נז עוזרי פעטר הגדול והשרים הקרובים אליו.

פרק נח תולדות יורש העצר אלעקסעי פעטר־איוויטש עד יום מותו.

פרק נט ימי מלכות יעקאטערינא הראשונה אלעקסעיווונא, תולדות יעקאטערינא, למי משפט המלוכה?, פעלי יעקאטערינא בפנים הארץ, פעליה הוצה לארץ, קורלאנדיא ומענשיקאוו, על דבר היהודים.

פרק ס ימי מלכות פעטר השני אלעקסעיוויטש, פעטר השני בנעוריו, מענ־שיקאוו ומפלתו, משפחת דאָלגאָרוקי, עניני חוץ לארץ, עניני הארץ פנימה, רוסיא הקטנה והיהודים.

פרק סא ימי מלכות אננא יאָהאָנאָוונא, השרים העליונים חשבו מומה בל יוכלו, ימין שרי אשכנז רוממה, צוק העתים בימי ביראָן, פעלי הממשלה

פנימה, מינניצקי הכוזב, רוסיא הקטנה והיהודים, עניני חוץ לארץ, ביראן הערצאן קורלאנדיא ומושל רוסיא, מות אננא.

פרק סב ימי ממשלת ביראן ואננא לעאפאלראוונא ופרשת מפלתם, לפני שבר ביראן; אננא הבושלת ומצב הליכות רוסיא, מי ישפל ומי ירום.

פרק סג ימי מלכות יעליאאוועטא פעטראוונא, נמול טוב לעוזרי יעליאאוועטא ומשטמה לבני הנכר, משפט המלוכה והשרים הקרובים ליעליאאוועטא, עניני חו"ל, פעלי הממשלה פנימה, מצב ההשכלה, האוניווערסיטעט הראשון במאסקווא, והשערוריות במדינות מזרחה ודרומה, רוסיא הקטנה והיהודים.

פרק סד ימי מלכות פעטר השלישי פערצאראוויטש, חקי פעטר המובים והישרים, פעליו בהליכות עולם, תולדות יעקאטערינא ותהליכות הקיסר עמה, העם מחלוננים ויד יעקאטערינא רוממה.

פרק סה חכמת סופרים בימי פעטר הגדול עד ימי יעקאטערינא השניה, תכונת הספרות בכלל, קאנטעמיר, מרעדיאקאווסקי, לאמאנסאוו, סופרי תולדות רוסיא וקורות הימים, סומאראקאוו, בתי משחק, וואלקאוו.

XI. ימי הגבורה והתפארת.

פרק סו ימי מלכות יעקאטערינא השניה אלעקסעיועוונא, מצב הארץ וקשר מירא וויטש, ע"ר קורלאנדיא, הפרעות והשערוריות בפולין, המלחמה הראשונה עם טורציא, החלוקה הראשונה בפולין והשלום עם טורציא, הדבר והקשר במאסקווא, קשר פונאמשעוו, השרים הקרובים ליעקאטערינא ועוזריה, ברית החלוצים העומדים על המצפה, קרים נספח לרוסיא, אלה מסעי יעקאטערינא קדימה, המלחמה השנית עם טורציא, ומלחמה עם שוועציא, השנויים בפולין והחלוקה השנית, החלוקה השלישית בפולין, הליכות יעקאטערינא ברבר השנויים בצרפת, מלחמת פרס ומות יעקאטערינא.

פרק סז פעלי יעקאטערינא השניה בפנים הממלכה, תכונת פעליה בכלל, ועד המחוקקים ומאמר המורה, ההק על אדות השופטים לוקחי השחר, חלוקת הארץ למחוזות ומחקריה, אוצר הממשלה, האצילים, הערים ויושביהן, בני הכפרים והמושבות, קץ לשלמון ההעטמאן, נכסי הכהנים והנדרחים, תחבולות להרבות ולהפירות את העם, חנוך בני הנעורים, גזרת אומאן, על דבר היהודים.

פרק סח חכמת סופרים בימי מלכות יעקאטערינא השנית, מצב הספרות ותכונתה, ספרי יעקאטערינא, פאן-וויזין, דערושאווין, שאר הסופרים המצוינים, ספרי העתים וסופריהם, נאצויקאוו ואחזת מרעהו.

פרק סט ימי מלכות פאוועל פעטראוויטש, פאוועל שוחר שלום ומבקש לשבת בשלום, סבת המלחמה עם צרפת, הליכות אויסטריא ופרוססיא, ברית חמשת המלכים נגד צרפת. מפעלות גרודי רוכבי רוסיא וטורציא, אלה תולדות סוואראוו, נצח סוואראוו על שני שרי החיל, מאראץ

ומאקדאָנאַלר, עין אויסטריא רעה בסקוואַרצוו, מפעלות הרוסים בנגב איטאליא, נצה סיווארצוו על יד העיר נאוווי ומסעו לשווייצאריא, רוסיא תפיר בריתה את אויסטריא ואנגליא, שלום רוסיא עם צרפת והכנה למלחמה על אנגליא, פעלי הקיסר בפנים המדינה, ע"ר היהודים.

חלק שלישי

XII. ימי הנצה וההוד

פרק ע ימי מלכות אלכסנדר הראשון פאוולאָוויטש ומלחמותיו עד שנת 1812, נעורי אלכסנדר, ברית מלחמה השלישית על נאפאָלעאָן, ברית רוסיא ופרוססיא על נאפאָלעאָן ושלום טילזיט, מלחמת רוסיא עם טורציא ועם פרס, מלחמת רוסיא עם שוועציא, נאפאָלעאָן ביקר תפארת נדרכתו.

פרק עא עלות נאפאָלעאָן עם חיל רבים עמים על רוסיא לשהתה ושובם ממנה בהרפה ובשט, סבות המלחמה, נאפאָלעאָן עולה על רוסיא, המתנדרבים בעם, עצת המלחמה ומסעי הצרפתים, המלחמה על יד וויטעבסק, דבר נבורת נעווערעאָווסקי על יד קראסני, מגני סמאָלענסק, נאפאָלעאָן מבקש שלום ואין שלום, קומטאָו שר המלחמה, מלחמת באד ראדינא, סוד ערי החיל, יושבי מאסקווא יזובוה, הצרפתים במאסקווא והתבערות, מלחמת עם הארץ והברי גרודים בצרפתים, הצרפתים נוטשים את מאסקווא, שובם לארצם בהרפה ובשט, מנוסת נאפאָלעאָן ומעבר בערעזינא, הליכות היהודים בימי המלחמה.

פרק עב מלחמות רוסיא בנאפאָלעאָן עם בעלי הברית על אדמת אשכנז וצרפת, נאפאָלעאָן יורד פלאים פעמים, ואלכסנדר נגד ברית קרש ויושב בראש מלכי אירופא במסבי סוד האספות, הרוסים עיברים את נבולם, הלבד פאריז ומפלת נאפאָלעאָן הראשונה, מפלתו האחרונה, הקאָנגרעס בווינען והספח פולין לרוסיא, ברית הקדש ויתר האספות, מדרות היונים בטורציא וחברות סתרים ברוסיא.

פרק עג פעלי אלכסנדר הראשון בפנים הממלכה, ספעראנסקי ומעלליו, ההשכלה, הבהנים והנדרחים, האכרים, רדת ספעראנסקי ועלות אראקטשעוועו, ימי אלכסנדר האחרונים, על דבר היהודים.

פרק עד ימי מלכות ניקאָלאי הראשון, השביחו את שאון הכורדים בו, מלחמת פרס ושלום טורקמענשאי, עזרה ועז להיונים ומלחמת נאואריין, מלחמת טורציא ושלום אדריאנאפאל, הדבר ברוסיא, מדרות פולין, מלחמת קרים, מצור סעוואסטאָפאָל ומות ניקאָלאי, מלחמת קאווקאז.

פרק עה פעלי ניקאָלאי הראשון בפנים הממלכה, ההשכלה, הבהנים האוניא מארץ רוסיא, על דבר היהודים, מונטיפיורי ברוסיא.